

§ 38

Dnr KS 2019/02205-10.2.2

Beslut - Återrapportering av uppdrag - Utredda möjligheten att ta ut en avgift för de som uteblir och inte avbokar sig för en borgerlig vigsel

Beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. En avgift om 400 kronor införs för brudpar som avbokar eller uteblir från en bokad borgerlig vigsel i Västerås stad. Ingen avgift tas ut om avbokning sker senast 7 dagar innan vigsel.
2. Avgiften gäller från och med den 1 april 2022.

Reservation

Elisabeth Unell (M), Anna Hård af Segerstad (M), Marcus Jacobson (M) och Amanda Grönlund (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Elisabeth Unells (M) med fleras förslag enligt följande:

"Det är rimligt att Västerås stad tar ut en avgift som motsvarar självkostnaden för genomförandet av en vigsel. Om man bokar en vigsel i Västerås ingår både lokal och vigselförättare och en avgift på 400 kronor är rimligt."

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen beslutade den 23 oktober 2019 att bifalla ett nämndinitiativ från Elisabeth Unell (M), Anna Hård af Segerstad (M), Marcus Jacobson (M) och Amanda Agestav (KD) med rubriken "Initiativ till kommunstyrelsen om vigslar". I nämndinitiativet föreslogs att stadsledningskontoret skulle ges i uppdrag att utreda om det är möjligt att ta ut en mindre administrativ avgift för de som uteblir och inte avbokar sig för en borgerlig vigsel. Utöver vad som föreslogs i nämndinitiativet så fick stadsledningskontoret även i uppdrag att utreda vilka andra avgifter som en kommun kan ta ut med anledning av borgerlig vigsel.

Kommuner har enligt kommunallagen möjlighet att ta ut en avgift för borgerliga vigslar. Avgiften får dock enligt den så kallade självkostnadsprincipen inte vara högre än de tjänster som tillhandahålls. Kommuner ska enligt kommunallagen också behandla sina kommunmedlemmar lika.

Den genomsnittliga kostnaden för en vigsel som administreras av Västerås stad beräknas till 464 kronor. De kostnader som kvarstår för staden om vigseln avbokas eller brudparet uteblir uppgår till 425 kronor. Utifrån detta så föreslår stadsledningskontoret att en administrativ avgift om 400 kronor införs för brudpar som avbokar eller uteblir från en bokad borgerlig vigsel i Västerås stad.

Beloppet 400 kronor föreslås utifrån att det inte överskrider de faktiska kostnader som finns och att det av praktiska skäl är lämpligt att ha ett jämt belopp.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

1. En avgift om 400 kronor införs för brudpar som avbokar eller uteblir från en bokad borgerlig vigsel i Västerås stad.
2. Avgiften gäller från och med den 1 april 2022.

Yrkanden

Elisabeth Unell (M), Amanda Grönlund (KD) och Emil Thessén (-) yrkar att beslutet ska lydä som följer:

- Att en avgift om 400 kronor införs för borgliga vigslar i Västerås stad. Avgiften ska förskottsbetalas och återbetalas ej om avbokning sker senare än 7 dagar innan vigsel.
- Att avgiften gäller från och med den 1 april 2022.

Vicki Skure Eriksson (C), Jesper Brandberg (L) och Anna Thunell (MP) yrkar bifall till stadsledningskontorets förslag, samt att ett tillägg görs i beslutssats 1 om att ingen avgift tas ut om avbokning sker senast 7 dagar innan vigsel.

Proposition

Ordföranden finner inledningsvis att det finns två förslag till beslut avseende avgiften, dels Elisabeth Unells (M) med fleras förslag, dels bifall till stadsledningskontorets förslag från Vicki Skure Eriksson (C) med flera. Ordföranden föreslår en propositionsordning där de två förslagen ställs mot varandra. Kommunstyrelsen godkänner föreslagen propositionsordning varvid den genomförs. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med stadsledningskontorets förslag.

Ordföranden finner därefter att det endast finns ett förslag till beslut avseende tillägg om att ingen avgift tas ut om avbokning sker senast 7 dagar innan vigsel och att kommunstyrelsen därmed beslutar i enlighet med detta.

Kopia till

Kontaktcenter

Kommunstyrelsen
Claes Danielsson
Epost: claes.danielsson@vasteras.se

Kopia till
Kontaktcenter

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande – Återrapportering av uppdrag att utreda möjligheten att ta ut en avgift för de som uteblir från en borgerlig vigsel

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. En avgift om 400 kronor införs för brudpar som avbokar eller uteblir från en bokad borgerlig vigsel i Västerås stad.
2. Avgiften gäller från och med den 1 april 2022.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen beslutade den 23 oktober 2019 att bifalla ett nämndinitiativ från Elisabeth Unell (M), Anna Hård af Segerstad (M), Marcus Jacobson (M) och Amanda Agestav (KD) m.fl. med rubriken "Initiativ till kommunstyrelsen om vigslar". I nämndinitiativet föreslogs att stadsledningskontoret skulle ges i uppdrag att utreda om det är möjligt att ta ut en mindre administrativ avgift för de som uteblir och inte avbokar sig för en borgerlig vigsel. Utöver vad som föreslogs i nämndinitiativet så fick stadsledningskontoret även i uppdrag att utreda vilka andra avgifter som en kommun kan ta ut med anledning av borgerlig vigsel.

Kommuner har enligt kommunallagen möjlighet att ta ut en avgift för borgerliga vigslar. Avgiften får dock enligt den så kallade självkostnadsprincipen inte vara högre än de tjänster som tillhandahålls. Kommuner ska enligt kommunallagen också behandla sina kommunmedlemmar lika.

Den genomsnittliga kostnaden för en vigsel som administreras av Västerås stad beräknas till 464 kronor. De kostnader som kvarstår för staden om vigseln avbokas eller brudparet uteblir uppgår till 425 kronor. Utifrån detta så föreslår stadsledningskontoret att en administrativ avgift om 400 kronor införs för brudpar som avbokar eller uteblir från en bokad borgerlig vigsel i Västerås stad.

Beloppet 400 kronor föreslås utifrån att det inte överskrider de faktiska kostnader som finns och att det av praktiska skäl är lämpligt att ha ett jämt belopp.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

1. En avgift om 400 kronor införs för brudpar som avbokar eller uteblir från en bokad borgerlig vigsel i Västerås stad.
2. Avgiften gäller från och med den 1 april 2022.

Beslutsmotivering

De borgerliga vigslarna i Västerås stad administreras av kontaktcenter. Totalt genomförs mellan 350 och 400 vigslar per år i Västerås stads regi. Det finns ingen statistik över hur många par som avbokar eller uteblir från en bokad vigsel men kontaktcenter uppskattar att det rör sig om mellan 50 och 100 par årligen som avbokar eller uteblir från sin vigsel.

I genomsnitt tar det administrativa arbetet för en vigsel (lägga in tider, skriva protokoll, skriva ut dokument, skicka information till Skatteverket, bokföra och arkivera osv.) 30 till 60 minuter per vigsel. I snitt blir det då 45 minuter per vigsel. Dock är denna tid svår att uppskatta eftersom det kan variera mycket från vigsel till vigsel hur mycket kontakt som behöver tas med såväl brudparet som vigselförrättaren.

Personalkostnaden för de medarbetare som administrerar vigslarna beräknas till 450 kronor i timmen inklusive sociala avgifter, skatt osv. En viss materialkostnad (papper, toner till skrivare, kuvert osv) tillkommer också och utöver detta har vigselförrättarna även ett parkeringstillstånd som kostar 6 000 kronor per år.

Stadshuset tillhandahåller också vittnen vid vigslar under vardagar vilket medför en viss kostnad för personalbortfall. Det brukar röra sig om två medarbetare som närvarar som vittnen cirka en gång i veckan.

Vigsel sker i regel i Röda rummet som bokas för två timmar i taget, vilket kostar 550 kronor. Utifrån vigselförrättarnas önskemål genomförs ofta flera vigslar efter varandra. En vigsel tar cirka 15 minuter och ibland kan så många som åtta stycken hinnas med under de två timmar rummet är bokad.

De borgerliga vigselförrättare som genomför vigslarna förordnas av länsstyrelsen, vanligen efter förslag från någon av länets kommuner. Länsstyrelsen ersätter vigselförrättarna med 110 kronor per vigsel och sedan ytterligare 30 kronor per vigsel om flera vigslar sker samma dag. Utöver detta kan vigselförrättaren också begära reseersättning från brudparet om de vill att vigseln ska hållas på annan plats än den kommunen erbjuder. Kostnaden för vigselförrättarens arbete är alltså inget som belastar Västerås stad.

Beräkning av kostnaden för en borgerlig vigsel:

Personalkostnad för administration: Beräknat utifrån en timkostnad om 450 kronor per medarbetare och att det administrativa arbetet för varje vigsel beräknas till 45 minuter i genomsnitt: 340 kronor.

Personalkostnad vittnen: Beräknat utifrån att två medarbetare närvarar som vittnen vid en vigsel i veckan och att varje vigsel tar 15 minuter: 31 kronor.

Rumshyra: Beräknat utifrån rumshyran på 550 kronor för två timmar och att varje vigsel tar cirka 15 minuter: 69 kronor.

Parkeringskort: Beräknat utifrån att kostnaden för parkeringskortet är 6 000 kronor per år och antalet genomförda vigslar cirka 375 per år i snitt de senaste åren: 16 kronor.

Övriga kostnader: Beräknat utifrån en materialkostnad om 3 200 kronor per år och antalet genomförda vigslar cirka 375 per år i snitt de senaste åren: 8 kronor.

Sammanlagd kostnad: 464 kronor per genomförd vigsel.

Kostnad om vigseln avbokas (personalkostnad för administration, rumshyra och parkeringskort): 425 kronor.

Avgifter i övriga kommuner

Övriga kommuners regler kring avgift i samband med borgerliga vigslar varierar. I de fall en avgift tas ut är det för att täcka kostnader för lokalhyra, administrativa tjänster och liknande. Vissa kommuner tar inte ut någon avgift över huvud taget medan en del kommuner endast tar ut en avgift när ingen av personerna i brudparet är folkbokförda i kommunen. Andra kommuner tar ut en avgift oavsett om någon av personerna i brudparet är folkbokförd i kommunen eller inte.

En kartläggning av ett antal kommuners avgiftsregler ger följande bild:

Eskilstuna och Lund: Ingen avgift om någon av personerna är folkbokförd i kommunen, annars är avgiften 1 000 kronor.

Stockholm, Södertälje och Köping: Ingen avgift om någon av personerna är folkbokförd i kommun, annars är avgiften 500 kronor.

Helsingborg: Avgift om 500 kronor om någon av personerna är folkbokförd i kommunen, annars är avgiften 1 000 kronor.

Göteborg och Gävle: Avgift om 500 kronor.

Jönköping och Linköping: Ingen avgift om vigsel sker i kommunens lokal under avsatt tid, annars tillkommer reseersättning till vigselförrättaren.

Norrköping: Ingen avgift om vigsel sker i kommunens lokal under avsatt tid, annars är avgiften 300 kronor.

Uppsala: Ingen avgift.

Örebro: Ingen avgift om vigsel sker inom kommunen, annars tillkommer reseersättning för vigselförrättaren.

Gällande avgift för avbokning så tar ingen av kommunerna ut någon särskild avgift om vigseln avbokas eller brudparet uteblir. Däremot har flera av kommunerna ett system med att avgiften för vigseln ska betalas i förskott och om vigseln ställs in återbetalas inte den erlagda avgiften.

Stadsledningskontorets bedömning:

Som framgår i beräkningen ovan så uppskattas den genomsnittliga kostnaden för en vigsel till 464 kronor. De kostnader som kvarstår för staden om

vigseln avbokas eller brudparet uteblir uppgår till 425 kronor. Utifrån det uppdrag som lagts så föreslår stadsledningskontoret att en administrativ avgift om 400 kronor införs för de brudpar som avbokar eller uteblir från en bokad borgerlig vigsel i Västerås stad.

Beloppet 400 kronor föreslås utifrån att en kommun enligt kommunallagen endast har möjlighet att ta ut en avgift för de faktiska kostnaderna och att det av praktiska skäl är lämpligt att ha ett jämt belopp. Införandet av en avgift om 400 kronor medför också att staden får täckning för större delen av de kostnader som uppstår även om vigseln inte genomförs.

Juridisk bedömning

Av 2 kap. 5 § kommunallagen (2017:725), KL framgår att kommunen får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som den tillhandahåller. För tjänster eller nyttigheter som kommunen är skyldig att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning.

Av 2 kap. 6 § KL framgår att kommunen inte får ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som den tillhandahåller.

4 kap. Äktenskapsbalken innehåller regler om vigsel. Av 4 kap. 3 § ÄktB framgår att behörig att förrätta en vigsel är präst eller den som länsstyrelsen har förordnat.

Av 3 § Förordning (2009:263) om vigsel som förrättas av särskilt förordnad vigselförrättare så framgår att tid och plats för vigsel bestäms av vigselförrättaren efter samråd med paret.

Det finns ingen rättslig reglering som innebär en skyldighet för kommunen att tillhandahålla lokal eller annan administrativ tjänst i samband med borgerlig vigsel. Kommunen har således rätt att ta ut en administrativ avgift vid avbokning av borgerlig vigsel så länge kommunen har en kostnad för detta samt avgiften inte är högre än att den motsvarar kommunens kostnader för dessa tjänster.

Ekonomisk bedömning

Den avgift om 400 kronor som föreslås är i enlighet med intentionerna i den så kallade självkostnadsprincipen uträknad för att inte överskrida de kostnader som Västerås stad har för att administrera en borgerlig vigsel. Utifrån att kostnaden för en inställd vigsel beräknas till 425 kronor kommer större delen av kostnaden ändå att täckas av avgiften.

Hållbar utveckling

Perspektivet ej relevant med tanke på ärendets karaktär och innehåll.

Helene Öhrling
Stadsdirektör

Pia Svennerholm Moberg
Administrativ chef